

REDACTIA

Arad, strada Anlieh Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

4-ri de Duminecă pe an

— 4 coroane.

Pentru România și

trăinătate pe an:

40 franci.

Manuscripte nu se napofază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Anlieh Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecăre publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefracate nu se
primese.

TRIBUNA POPORULUI

EMIGRĂRILE.

(2) Presa maghiară a dat o deosebită atențiune, vrednică de o cauză mai bună, exodului Ovreilor din România. Pe când însă neofitii maghiari versau lacrimi de cerneală pe drumul emigranților mozaici, și plângeau soarta acelor străini vagabonzi, nici un glas nu s'a ridicat contra emigrărilor din țeara noastră.

Abia într'un târziu, când leprele din țeara românească s'au reîntors în mare parte în țeara din care au plecat și pe care n'au cruțat-o de injurii și insulte mișești, într'un frățesc unisono cu presa maghiară, se ridică un glas conștient și din mijlocul ighe-monilor noștri.

Am semnalat, că ziarul „Alkotmány” a atras atențiunea asupra emigrărilor creștinilor, a brațelor de muncă din țeara noastră, pe când șovinii orbii de ura de rasă, de ura contra Românilor și contra României, nu vedeau pericolul dinlauntru, și se amestecau în lucrurile bine chibzuite ale altora.

După „Alkotmány” vedem azi că și „Magyarország” trăsare din letargia șovinistă și vede pericolul ce amenință Ungaria cu despopularea.

Ear' pentru reîmpopularea țării cu haimanalele semite din România, glas maghiar nu răsună!

La loc de frunte face „Magyarország” următoarea îngrijitoare constatare:

Din broșurile statistice apărute pentru cele dintâi șase luni ale anului curent am formulat raportul emigrărilor față cu sporul populației, după comitate; rezultatul surprinzător a fost, că în jumătatea dintâi a anului, din 15 comitate ale patriei noastre au emigrat cu mult mai mulți, decât numărul cu care s'a sporit populația; în unele locuri emigrația e de două ori, trei ori mai mare!...

La început nu vream să'mi cred ochilor, am făcut socoteala earăș și earăș, însă zadarnic: adevărul rigid al cifrelor nu s'a schimbat! Va să zică, până când site naționali mai fericiți se înmulțesc, noi scădem, ba în unele comitate cu mai mult de două mii de oameni, în curs de o jumătate de an.

Aceasta e o stare de lucruri, care nu fără cuvânt pune pe gânduri pe confratele maghiar. Ca soluție, pentru a scăpa țara de acest flagel al emigrării, „Magyarország” recomandă „o puternică dezvoltare industrială descentralizată”, care să împiedece efectele desastroase ale „politicii economice greșite urmate în curgere de treizeci de ani”.

Nu mai atâta să fie vina, și soluția să se poată da printr'o singură formulă economică?

Simplismul confratelui e absolut unilateral.

Intreg sistemul de guvernament, care domnește în țara noastră, șovinismul organizat în viață de stat, cu manifestațiunile sale în viața publică și socială, sunt izvorul acestui flagel. Căci însuși confratele maghiar recunoaște că cel mai mare contingent de emigrați îl dau ținuturile nordice ale Ungariei, va să zică Slovacii, și Ardealul, va să zică Români, la cari

în timpul din urmă se numără și un număr crescând al Sașilor.

Nenorocita politică de maghiarizare, care are în vedere exclusiv interesele șoviniște, și isbește în celelalte popoare, în interesele vitale ale celorlalte naționalități, aceasta este cauza fundamentală a emigrărilor; ear remediarea acestui flagel, ar fi instituirea unei domnii reale a legii dreptului și dreptății, în interesul bine înțeles al patriei noastre comune.

Visitele la Ischl urmează cu o zilnică regularitate. Cu data de 13 August se scrie: Majestatea Sa a primit eri în audiență pe baronul Krieghammer, ministru comun de război, pe baronul Beck și principele Lichtenstein. Contele Goluchowsky, ministru de externe a fost primit azi; mâne după amiază sosește din Viena și va fi primit primul ministru austriac Körber.

În cercurile politice vieneze se vorbește că de data aceasta Körber va cere avizul M. Sale, întâiu asupra convocării Reichsrathului în luna Septembrie, ear' în al doilea rând asupra eventualei disolvări a parlamentului dovedit de imposibil pentru a lucra.

Sinodul bisericii române greco-catolice, convocat pentru ziua de 18 Septembrie la Blaj, prin simplul fapt de a fi anunțat, a aprins furia șovinistilor.

Vehementul organ al lui Bánffy se napustește asupra „mitropolitului trădător”, care „voeste să se rupă de la biserica mamă, și printr'aceasta româncea greco-catolică va fi dată pe mâna agitatorilor daco-romaniști și pe terenul bisericesc”.

„Hazánk”, la rândul său spune că „Lucaciu, faimosul popă din Șişești a pornit cu această ocaziune o mișcare între popii și învățătorii români, să se prezente într'un număr cât mai mare, ca să protesteze contra tendinței maghiarilor greco-catolici (?) de a se introduce ca limbă liturgică limba maghiară și acest protest se'l ducă până la Roma”.

Prăsnutrea evenimentelor mari, cum este și aniversarea a 200-a a unirii, pe care Românii greco-catolici vor să o serbeze cu pompa cuvenită, pe de altă parte protestarea în contra tendințelor de a distruge așezămintele acestei biserici românești, pentru șovinii însemnează tradare și daco-romanism!

Pe această cale o să ajungă să fie socotiți de criminali cei ce se nasc Români, în țeara lor străbună.

Horánszky earăș la Bătót. Sâmbăta trecută dimineața — spune „Alkotmány” — Horánszky Nándor a plecat earăș la ministrul-president Széll în Bătót, pentru a discuta împreună asupra chestiilor politice și asupra organizării administrației de stat. Lună, în 13 l. c. n., Horánszky s'a întors apoi la Balaton-Füred, de unde în 18 August va pleca la Budapesta, pe când toți ministrii ungari vor sosi în capitală.

Libertățile în România.

București, 11 August.

A trebuit ca la scurte intervale să se petreacă în România trei asasinatate politice, și într'unul, cel din urmă, victima să fie un distins cetățean român, profesorul Mihăileanu, pentru-ca în opinia publică să se pună în discuție dacă libertățile nețermurite d'aci nu pun în primejdie însași siguranța țării?!...

Trăim adecă în apropierea orientului, numai un fluviu ne desparte de Bulgaria, unde a fost cu puțință ea prințul domnitor să fie furat din palatul său și un fost prim-ministru să fie asasinat fără ca autorii crimei să fie pedepsiți, și noi totuși trăim sub un regim de libertăți ca în Belgia. Pe străzile Bucureștilor mișună cu miile tot felul de străini: Armeni, Greci, Bulgari, Sârbi etc., unii fără căpătâiu, alții trăind de azi pe mâne și foarte mulți certați cu legea, și totuși nu există un regulament polițial măcar, în virtutea căruia străinii din oraș să fie ținuți în evidență. Așa, că în orașele din România străinul poate trăi o viață întreagă fără ca poliția să-l întrebe cine este, de unde a venit și ce face. Ear' de cumva a ajuns în vre-o încurcătură, scapă dând sergentului de stradă un leu ear' sub-comisarului de poliție cinci lei, în schimbul cărora îl fac scăpat. În România poți insulta în pieță, în gura mare, pe ministri, și chiar pe regele, că rar se va găsi un păzitor al ordinii publice care să te ia de guler și să te ducă înaintea judelei de instrucție. Ba se găsesc chiar oameni cu poziție cari iau drept calitate nepăsarea această orientală și lipsa de respect cătră legi.

Astfel chiar în „Noua revistă română” (nrul 14 dela 15 Iulie a. c.) răspunzând chestionarului privitor la psihologia poporului român dl Gr. T. Coandă, de ani 32, directorul băncii populare din Pitești, scrie:

„Cred că două mari calități are românul: lipsa de dinasticism și lipsa de ipocrisie”.

Ear redacția nu face nici o observare la aceste șiruri.

Cât despre ziaristică, se știe doar că actualul deputat flevist G. Scorțescu, în calitate-i de director scria în „Evenimentul” că regicidul este o virtute, fapt penostru care dl Sturdza a făcut să fie exclus din clubul liberal; ear „Adevărul” insultă aproape zilnic dinastia și apără pe Ovrei batjocorind țara și pe Români, fără ca să i-se întâmple ceva.

Libertate de presă!

Ce se descopere însă acum, cu ocazia instrucțiunii asasinatului politic din urmă? Se descopere că în capitala României este o bandă întreagă de revoluționari bulgari în legătură directă cu revoluționarii d'acasă, din Bulgaria. Ba Kazakoff, unul din șefii bandeii, este în legătură chiar cu ministrul de interne al Bulgariei. Banda trăia în București preparând asasinatate. Cu câte-va săptămâni înainte de aceasta ea asasinase pe un Bulgar, despre care ziceau că este spion turc, ear nefericitul Mihăileanu a fost urmărit timp de 22 zile până să cadă jertfa fanatismului selbatic bulgar.

Banda această criminală și-a propus adecă să asasineze pe toți amicii cauzei Românilor din Macedonia. Un bulgar a fost mai alaltăeri arestat pentru-ca chiar după moartea lui Mihăileanu a strigat: „Și regele Carol trebuie omorât!”...

Ce deosebire este între anarchiști și acești „naționaliști” bulgari? Desigur nici una. Și unii și alții merită — ștreangul.

Merită întâiu de toate ca guvernul român să-i dea peste hotare pe toți, fie că sunt amestecați în asasinatul din urmă, fie că sunt numai simpli prieteni ai mizerabililor cari au vârsat sângele unui entusiast Român.

Sub scutul unei libertăți lăstate cetățenilor români, România nu mai poate tolera ca străini de țeară și de neam să stingă vieți române și să compromită cele mai scumpe instituțiuni ale țării.

Când cu turburările armenesti și după aceea, când veniseră în România cohorte întregi de Armeni și Turci, dl Sturdza a avut curagiul să oprească această invasiune. Dl Fleva sărise atunci în apărarea „patrioților prigoniți” și pe dl Sturdza îl declarase selbatic și-l acusa că „nesocotește libertățile țării”... Sperăm că acum nici chiar dl Fleva nu va mai sări în ajutorul „patrioților” bulgari, ori-și-cât l'ar îndemna la această origine sa, ci Româncea întreagă va aproba dacă guvernul va lua cele mai aspre măsuri întru apărarea Românismului.

SCRISOARE DE LA SIBIU.

12 August.

Onorată Redacțiune! Stau înafară de cercul de interese atât al dlui Cosma cât și al mitropolitului Mețianu și urmăresc lupta surdă ce se petrece, numai din punctul de vedere al binelui obșteac. Situația, într'adevăr, este așa cum ați prezentat-o în ultima scrisoare ce ați publicat. Corespondentul D.-v. n'a arătat însă consecuențele. Din punct de vedere bisericesc adecă,

actualul mitropolit nici nu trebuie comparat cu predecesorul său, care va fi fost el cult și inteligent, dar' cele profeșit le nesocotise grozav.

E de regretat apoi, că, după ce odată a determinat alegerea mitropolitului Mețianu, grupa Cisma să facă tot ce greutăți. Aceasta pune pedecă progresului pe teren bisericesc și școlar. Pentru că dacă mitropolitul a mai redus cercul de influență a unora din fostii consilieri ai decedatului mitropolit, nu a venit de loc în contradicție cu interesele bisericești. Astfel, ce interes a suferit și cine o să regreta că afacerile școlare nu mai sunt azi la discreția dlui Leményi, fostul protopretor, care făcea adevărată praxă de ucenic bărbier pe capul școlii? Cine o să regreta apoi pe Voileanu, acest om mic pus la treburi mari, pe cari tot de mal le-a dat?!

Propunerile și voturile separate ale acestei grupări chiar în chip isteț fiind făcute, nu denotă oare o inconștientă? Ori l'ăși știut perfect pe Mețianu, ori nu. Dacă da, atunci de ce s'ătura rezerve? Dacă nu, de ce s'ăi împedecat alegerea bunului prelat Popea?

Cât despre afacerea Puscariu, după informațiunile luate chiar de la cei aproape de mitropolit, pot să spun, că Mețianu nu s'ă face grije mare. Dacă va reuși bine, dacă nu tot bine; înaltpreasfinția Sa zice anume că s'ăi implinit angajamentul luat de a face tot posibilul pentru ridicarea rangului de episcop a vicarul său. Va avea, la tot cazul, prevederea să nu facă nici în congres nici în sinodul episcopesc chestia de cabinet. Cum ar și veni el să forțeze așa ceva pentru Puscariu, când aderenții sef, cu el împreună, s'au împetritiv când a fost vorba de Popea. Poziția morală s'ar fi, în acest caz, atât de slabă, încât din luptă numai înfrânt ar pute să iasă.

S'a amintit, în epistoala din urmă și de coincidența cu căderea din direcția „Albinei”, a dlui S. Damian. N'ăși spus însă, că tot atunci a căzut și dl căpitan Lucaș. Alții au fost dl Leményi (advocatul) și Strois, protonotarul. Întru cât acestia prezintă garanții mai multe, e treaba acționarilor să judece. Fapt e, că ambele căderi au produs suprinde și lumea se întreabă: cum se întâmplă asemenea lucru față de bărbați ca Lucaș, casier al mitropoliei, bărbat cu avere și mare trecere și cu un S. Damian, de asemenea fruntaș între fruntași, pe când Popa-Calicul stă neclintit, deși din casină l'au dat de mult afară?!... se vede treaba că dl Leményi este un fel de geniu ori cel puțin *enciclopedist*, care e

tot atât de bun financiar, pe cât de bun fibricu a fost ori e jurist internat cum a fost om de școală?!

Vă împărtășesc aceste ca cetitorii „Tribunei Poporului” să albă o iconă cât mai completă despre starea lucrurilor d'acel.

Din România.

Complotul bulgar.

Aficiunea lui Saravoff și Nicolaeff.

În cursul desfășurării instrucției, în afacerea asasinatului politic, s'au făcut numeroase și însemnate descoperiri.

Între altele, s'a descoperit că astă eamnă, comitetul revoluționar din Sofia a lansat o subscripție pentru un imprumut patriotic de 500.000 lei. Acest imprumut a fost făcut pe acțiuni a 50 lei. Obligațiunile imprumutului au fost semnate de generalul Nicolaeff și de Saravoff.

Acțiunile în valoare nominală de aproape 300.000 lei, au fost plasate între Români, de diferiți bulgari.

Banii adunați sub nume de imprumut național, au fost destinați pentru lățirea propagandei bulgarești în Macedonia și Dobrogea.

În România comitetul revoluționar bulgar numără 14 comitete sau secțiuni. Centrele principale sunt: 2 în București, apoi în Tulcea, Constanța, Giurgiu, T-Măgurele, Brăila etc.

Membrii nu se cunosc între ei: toți cei înscrși, în cele mai multe cazuri forțați sub amenințări de moarte, sunt siliți să facă propagandă și să contribuie cu sume mari de bani la sporirea fondului de propagandă.

Fondurile adunate în România se trimiteau lui Saravoff, din cari se trimiteau agitatorilor rămași în România pentru a urări înainte agitația panbulgară.

În Dobrogea aceste societăți numără mult de membri și s'a descoperit că sunt puse sub direcția supravegherii a preoților bulgari.

Planul sângerosului Saravoff, a fost ca, odată România subminat de comitetele revoluționare bulgare, să facă să izbucnească revoluția bulgarilor din Dobrogea contra autorităților românești, și aceasta în urma săvârșirii mai multor asasinat în România.

Răspunsul Bulgariei la nota guvernului român.

Agencia Română comunică următoarea telegramă din Sofia:

Se confirmă din surse autorizate că știrea cum-că guvernul bulgar a răspuns la reclamațiunile agentului diplomatic al României, reclamațiunile motivate prin faptul că Dumitroff, ucigașul profesorului Mihăileanu, a declarat că n'a comis crima de cât din ordinul comitetului macedonean din Sofia.

Guvernul bulgar s'a declarat gata a proceda în contra celui comitet dacă i-se vor prezenta dovezi de com-

licitatea lui. În caz contrariu n'ar avea nici un cuvânt de a interveni.

Reflectând asupra acestei relațiuni, ziarul „Voinea Națională” spune următoarele:

Relațiunea ce ne face *Agencia Română* e de sigur incompletă.

De două zile, atât la Capitală, cât și la Sinaia, versiunea cea mai acreditată e că răspunsul guvernului bulgar la nota ministrului nostru de externe, dl Al. Marghiloman, ar fi nu numai insuficientă ca fond, dar inacceptabilă și ca formă.

Ne place însă a crede că în realitate lucrurile stau cu totul altminteri.

Dacă însă, din nefericire, versiunea ce circula s'ar acredita, atunci guvernul e dator să meargă înainte și să nu se expună a fi umiliți până și de guvernul principatului bulgar!

Noi presupunem că guvernul, dela început când s'a hotărât să ea o atitudine energică și conformă cu interesele Statului român, a avut în vedere toate ipotezele, a cântărit toate consecințele și a luat toate măsurile ce se impuneau de împrăjurări.

În tot timpul incidentului bulgar nu s'a auzit nici un glas discordant. Toată suflarea românească a gândit și simțit la un fel.

Când un guvern e astfel susținut, atunci el poate vorbi sus și tare, și glasul lui nu poate să nu fie auzit.

Ziarul guvernamental *La Romanie*, vorbind despre același comunicat al „Agenției” spune următoarele:

„Guvernul nostru nu este mulțumit cu acele promisiuni, și până sa se trimită guvernului bulgar un duplicat al dosarului definitiv al instrucției, a adresat o notă agentului diplomatic din Sofia, ca să ceară să se urmărească cu asprime faptul că comitetul macedonian a exorocuat o contribuțiune de 30.000 franci dela colonia română din Sofia.”

„Santagiul criminal fiind un delict îndepărtat pe teritoriul bulgar, guvernul principar n'are motiv de care să se împiedice deschiderea unei acțiuni penale.

Guvernul român e hotărât de a nu ceda până nu va primi o completă satisfacție.

O notă din ziarul englez Times.

Correspondentul din Viena a ziarului „Times” a trimis ziarului său, din isvor bine informat, o notă în care se spune că între România și Bulgaria încurind va fi nu serioș conflict. Între implicații în asasinarea profesorului Mihăileanu se găsește și ziaristul *Kazakof*, la care s'au găsit scrisori care s'ăvârșire compromițătoare pentru ministrul de interne bulgar. Guvernul român a trimis în această privință o notă aspră guvernului din Sofia, guvernul bulgar însă n'are să pășească serios, căci și fostul ministru de externe al României, *Lahovary* trimisese într'un asemenea cas o notă dogenitoare la Sofia, pentru care Bulgarul nu au avut un răspuns serios.

Din străinătate.

Intre Anglia și Franța.

Ca o urmare a celor spuse de către timp în Franța, e teamă în Anglia, că venirea la putere a partidului naționalist va fi curând urmată de un război între Franța și Anglia.

Pentru a lumina opinia publică, *Edouard Douglas*, redactor al ziarului „Morning Post” s'a adresat la mai mulți sefi naționaliști cerându-le păreri cu privire la relațiunile franco-engleze.

Intre alții s'a adresat și lui *Edouard Drumond*, marele naționalist francez și director al ziarului „*La libre parole*”.

Drumond după ce resumează într'o frumoasă scrisoare, adresată dlui Douglas, politica naționaliștilor francezi spune, că nu poate da un răspuns precis la întrebarea ce i-se pune, deoarece ce nu se află în creștele diplomației britanice; dar spune, că e convins că, dacă Anglia va căuta ca să și va declara război, Francezii vor răspunde cu demnitate și cu curaj.

Etă cum sfârșește Drumond frumoș și interesanta sa scrisoare:

„Ori-ce ar fi, și pentru a conchide puteți fi pe deplin asigurați cu privire la intențiunile naționaliștilor.

„Naționaliștii francezi, nu șovăiau a predica, vor fi cei mai fermi susținători a păcii. Visul lor, când vor fi la putere, ar să invite pe cetățenii tuturor țărilor din univers, să vină la Paris îmbrăcați în costumele lor naționale, astfel, ca să poată recunoașteți.

„Atunci numai s'ar vedea renăscând și reînflorind vechile tradițiuni ale curtoasiei ospitalității franceze.

„Ceea-ce naționaliștii nu iubesc, de exemplu, cea ce disprețuiesc ei mai puțin de ori-că, este folosul filantrop, folosul umanitarist, care se proclamă de cetățean al Universului, fiind-că nu este cetățean nici în țara sa și care merge dintr'o țară în alta, merg pentru a și face urta meserie de agent provocator”.

„Afacerea Dreyfus n'a existat decât prin acești oameni, cari sunt mercenarii ovreimei cosmopolite.

„Spune-ți-o bine compatrioților d'vostri; spuneți-le că jidanii procedează la lămea ideilor ca și în lumea finanțelor și că, pentru a țușela popoarele și a le afișa unele contra altora, ei răspindesc minciuni, abuzuri false, întocmai cum emit valori falșe pentru a despăia pe bogăți.

„Adăogați, în fine, că naționaliștii francezi sunt niște simpli oameni, care iubesc cu sinceritate patria, precum Englezii și-o iubesc pe a lor.

„Dacă faceți aceasta, veți aduce la adevărat serviciu cauzei păcii internaționale, a cărei menținere n'o dorește nimeni mai mult de cât noi”.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

O POESIE NEMȚEASCĂ

DE

IANCU VĂCĂRESCU

Grigorie Alexandrescu, poetul, se întorșese în August 1842 dintr'o călătorie pe la mănăstiri, în București. Scriindu-și amintirile vorbi și despre ziua reîntoarcerii: „Toate cunoștințele ce întâlneam îmi strigau de departe: A! te ai întors!... În sfârșit zării pe I. Văcărescu, care amestecat în mulțimea ce privea cu gurile căscate o păcătoasă lumină, părea a alerga după un vers perdut ori după vre-o copilă de 16 anișori.”

Mi-am adus aminte de această trădare prietenească când răsfoind odată manuscrisul lui Văcărescu, care se află în arhiva Academiei, am dat la pag. 171 și de o poezie nemțească a autorului „Primăverii amoro-

ului”. Poezia nu are nici titlu, nici dată și în ediția de la 1848 a fost firește eliminată.

Est-o:

Nun ist mein Herz erleuchtet
Durch die Vernunft gewarnt
Und durch die Ueberzeugung
Mein ganzer Wahn verbannt.

Nun ist gelöscht die Fackel!
Nun ist die Kette los!
Die Freyheit weckt die Sinnen
Und macht den Muth mir gross!

Ietzt kalt kann ich dich blicken,
Mir gleich ist Ernst und Scherz!
Erfüllung deiner Wünschen
Wünscht dir mein Mund und Herz

Immer und ewig wandern
Irren mit leichtem Sinn
Von einem Land zum andern
Und fragen nie wohin?

Kein Land kann dich nicht binden.
Und Glück für dich ist leicht,
Kannst viele Herzen finden—
Doch schone was dir nicht gleicht!

Adecă, în resumat: Inima a fost luminată și trezită de rațiune și convingerea a gonit ori-ce amăgire. Facla s'a stins, lanțurile s'au rupt, libertatea mi deșteampă simțurile și mi crește curajul. Acum te pot privi cu răceală, gluma ori serioșitatea îmi sunt tot una. Gura și inima mea îți doresc să și se implinească dorințele. Să umbli mereu și veșnic (!), să rătăcești cu gând ușurel dintr'o țeară n'alta și să nu mai întreb: încotro? Nici o țeară nu te poate lega și fericirea pentru tine e ușoară, poți găsi multe inimi, dar cruță pe cele ce nu-ți seamănă.

Conduși de denunțarea lui Gr. Alecsandrescu ne putem închipui că faptul se va fi petrecut așa: Vre-o sburdalnică blondină, copilă pe aproape de cei 16 anișori al fabulistului, va fi trecut prin București, să zicem c'o trupă teatrală... Poetul, mai în vîrstă, a văzut-o și va fi încercat s'o oprească în București, cum s'au oprit altele bine cunoscute d. e. din amintirile lui Ghica. Dar ea n'a voit, preferind să-și deschidă comorile inimii la mai mulți, nu numai unui poet ale cărui versuri și a cărui glorie nu trecuseră Carpații și a cărui vîrstă și situație încă nu-și deschidea blondinei nici o perspectivă mulțumitoare.

Dar noi ne-am ales cu o poezie, pe care o poate îndrepta ori-ce profesor de nemțește. S'o lase însă în pace! Căci Văcărescu scria limba și ortografia vremii sale. „Kein Land Kann dich nicht binden” d. e. este o negațiune care se aude și azi la Viena, unde învășase Văcărescu limba germană; ear în „Die Freyheit weckt die Sinnen” nu s'a zis die Sinne, pentru că dela Sinn pluralul veacului XVIII era Sinnen, formă care se află și în Goethe.

(„Rom. Jun.”)

Z.

ULTIM CUVENT.

— Iuoane, e fricos calul?

— Nu, cocoane, sunt trei nopți deja de când doarme singur în grajd, — miștelul!

ȘOAPTE

Rustică.

In casa de câtră uliță e lumină. In curte și in fund, în bucătărie, e șgomot. Sfârșite puțin frîg r. Au venit peșitorii.

Dună luminări de senu în sfernice de alamă aruncă lumină peste cei din casă: părinții și fetele, vecinii și rudele și doi peșitori. Și masa e întinsă, belșug de mâncare și în mijloc ulcele cu vin și două păhare cu flori: busuioac, măscuță și măghiran.

Se nșiră povestii și glume. Peșitorii știu multe și spun și tot spun; părinții zimbesc. vecinii hohotesc cu lacrimi în ochi, ear fetele fac bumbureze din miez de pâine și svêrlă'n peșitorii glumești în semn de atenție...

Acum vine rëndul cântărilor. „Să cânte Marișii”, zic eu. „Domnișoara Marișii să cânte”, adaugă tovarășul meu, căci noi eram peșitorii.

— „Că zeu, domnule, nu știu cânta” ...
— „Cum să nu știu, draga maichii?”
răspunde bătrâna și i roșie foc.

— „Așa-dar să cânte Sofița”, zic eu.
„Domnișoara Sofița să cânte”, adaugă tovarășul meu.

— „Că zeu, domnule, eu tot hibălesc” ...
— „Cum să hibălești, puica maichii?”
răspunde bătrâna și i vênătă prună.

— „Să cântăm dar cu toții” ...
Și am cântat împreună „Tu fetiță de Români” ...

Apoi, seara târziu ne am dus în grădina, după pere și mere... Ah, ce plăcere să mergi seara după pere pergamute, să scutiți pârul c l mare și pe nșunerec să le cauți prin carș cea deasă, prin care se plimbă câlă-un licuriciu ...

Și după-ce am cules o poală întreagă am peșut pe podmol și am mâncat... Ce bine e să șezi pe podmol și să mândăci pere și să vie Marișii să fi gază pe ghenunchii și să-i șoptești de iubire și să o învești cântăce mândre de dor, cari fac pe om să simț câ-i om și că trebuie să... hibălescă.
Oiledif.

Războiul din China.

Azi, după toate semnele, reese, că China-și recunoaște greșeala și imprudența de-a fi început neprecugetată ostilitățile cu puterile europene. Azi e fapt, că dlusa e inclinată să încheie pace și că în privința aceasta a și făcut pașii trebuitori. Întrebarea e, cum o va mulțumi pe China pacea ce se va încheia?

Din știrile mai noue înregistrăm următoarele.

Învingerea Europeanilor.

Din Petersburg se telegrafează, că generalul Linevici cu data de 8 spre 9 August a raportat la ministerul de războiu următoarele:

„În urma înlegerii cu șefii trupelor expediției internaționale, în 5 l. c. n. dimineața eu cu trupele mele, am atacat lângă Piciang (la drumul spre Peking, la distanță de 12 verste de la Tienchin) tabăra bine întărită a Chinezilor. Numărul acestora era de 25.000 de oameni și comandantul lor Dum-Chiu. Chinezii își aveau poziția cu atât mai întărită, cu cât erau împrejmuți de lacuri inundate și cu șanțuri provăzute cu tunuri. Cu toate astea, pe la orele 10 înainte de amiază trupele rusești au ocupat poziția din stânga a Chinezilor și două poduri de tren. În același timp trupele engleze, americane și japoneze, împreună cu un batalion de vânători din Siberia ostică, conduse de generalul Stessel, au cucerit și partea din dreapta a poziției dușmanului. Chinezii au fost puși pe fugă, neavând timp să strice podul de luntre, și astfel în urmărirea lor am trimis pedestraș rusă, engleză și japoneză, apoi artilerie și cavalerie. Perderea de aci a Chinezilor e mare. Trupele noastre li-au luat întreagă

tabăra, ear Cazacii au pus mâna pe 13 tunuri. Cu acest privilegiu Rușii au perdut 6 soldați, Japonezii peste 200, Englezii și Americanii câte 29 soldați.

„În 6 l. c. dimineața, după cucerirea Peiciangului, Rușii și trupele aliate cu multă energie au continuat atacul în contra Jangcun-ului (pe ambele părți ale râului Peiho). După o cale de 20 verste am ocupat orașul Jangcun și întăriturile. O altă parte a trupelor noastre, conduse de colonelul Modl, după o luptă de 3 oare, a ocupat terenul dușmanului, drumul trenului, gara orașului și două poduri de luntre. Perderea nu sunt încă cunoscută; noi am perdut 18 soldați și 2 ofițeri au fost răniți. Chinezii însă, cari aci erau în număr de vr'o 20.000 oameni, au avut perdere considerabile. Trupele noastre sunt foarte bine și acum ne găsim în lagăr lângă Jangcun”.

Trupele aliate se apropie de Peking.

După știrea ziarului „Daily Express” din Londra, trupele aliate încă Sâmbăta trecută la amezii au ajuns până la distanța de 20 miluri de orașul Peking.

Convingerea e, că în Peking nu vor găsi tocmai mare putere armată chineză.

Negocierii de pace.

Cu data de 14 August se telegrafează din Shanghai: O știre telegrafică sosită aici spune, că vice-regale Li-Hung-Ciang pleacă în Europa, pentru-ca să înceapă cu marile puteri negocierile pentru încheierea păcii.

— Una la zi. —

Care este prima condițiune pentru a fi un bun ziarist?

Ni-o spune Ulpia Traian Mihaiu: a fi bun ziarist.

... se recere ca gazetarii să nu-și fi perdut toate găștile moralității?

„Găștile moralității”? !... Am căutat în Enciclopedia și n'am dat de ele.

Vor ajunge, poate, la ediția II. Și până atunci elevul lui Dedu va face un imens serviciu gazetarii, dacă ne va spune, ce mâncare de pește e asta?

Și dacă nu l permis să ne perdem toate „găștile moralității”, să ne spună, câte putem perde fără frică de a deveni rei gazetari?

Noutăți

Arad, 15 August 1900.

Dl Al. Radovici, fostul primar al orașului Ploiești, a petrecut două zile în Arad, întorcându-se din străinătate. D-sa a vizitat construcția de apeducte și canalizare din orașul nostru. Dl Sarlot, căpitanul orașului, a primit pe dl Radovici cu multă afabilitate, punându-l la dispoziție pe un domn inginer al comunei, care împreună cu dl Sava Raicu, contabil la banca „Victoria”, au însoțit pe dl Radovici, dându-l informațiunile și lămuririle necesare. Eri dl Radovici a plecat, însoțit de dl referent școlă: R. Ciorogariu, ca să viziteze instalațiunile de viticultură din promontoriul nostru, la Cuvin și Miniș. D sa a rămas încântat de cultura vișet ce se face îndeosebi în vilele d-lui Teodosie Moș, preot în Cuvin.

Nou jude român la Tablă. Foaia oficială în numărul de eri publică numirea de jude la Tablă regească din Oradea-mare a dlui Dr. George Popu, până acum jude reg. la judecătoria cercuală din Felsö-Vissó.

Curs de poștă și telegraf în Arad. Cu 1-a Octomvrie a. c. șeful direcției poștale-telegrafice din Budapesta va deschide în Arad, pe timp de șese luni, un curs pentru cei-ce vor a se pregăti ca oficiali-ajutători de poștă, telegrafie și telefon. La acest curs se primesc: foști sub-ofițeri la miliție, apoi cei-ce sunt aplicați ca magistri poștali și expeditori poștali; absolvenți de patru clase: gimnasiale, reale, ori civile.

Congresul latin de la Paris, la care au luat parte studenții portugezi, spanioli, francezi, italieni, români și brasilieni, s'a terminat Duminecă, în 12 l. c. n., și a avut succes splendid. Scopul acestui congres este stabilirea tot mai pronunțată a unor raporturi de intimitate fraternitate între popoarele latine și discutarea chestiilor naționale ale acestora. S'au făcut ovațiuni călduroase Românilor asupriși.

Budgetul. Se anunță din loc oficios, că primul consiliu de ministri ungar va fi mâne, 16 l. c. n., când se va discuta asupra budgetului pentru anul viitor.

Noul suveran al Italiei și România. Vineria trecută, după înmormântarea regelui Umberto, noul rege Victor Emanuel III a primit pe toți prinții și trimișii statelor streine și tuturor li-a spus cuvinte călduroase și de mulțămire.

Mulțămind generalului Iacob Lahovari, ministru de războiu al României și reprezentant (la înmormântare) al Regelui Carol, — Suveranul Italiei a amintit cu o vie plăcere amicitia, ce există între cele două popoare și frumoasa primire ce i-s'a făcut când a vizitat România, atât de Suveranul României, cât și de poporul român.

Regele Victor Emanuel pentru șraccii. Din Rom se anunță, că în amintirea tatălui-șeu Umberto, noul Suveran al Italiei a dăruit șraccilor din Roma 100.000 lire, ear' celor din Turin 50.000 lire.

Hoști ucigași. Alaltă-eri un țeran român din Ujlak, anume Ioan Murcean, care-și vënduse în Timișoara niște bacate, în calea sa spre casă (între Ujlak și Timișoara), a fost ucis în chip îngrozitor de hoști Schmidbauer Antal și Dorner József. După-ce l-au ucis, bestiile au jăfuit apoi cadavrul și de suma de 324 coroane, prețul, cu care nenorocitul își vënduse cerealele. A doua zi hoști ucigași au fost prinși și areștați la tribunalul din Timișoara.

Postărița defraudantă. Se anunță din Nákófalva (comitatul Torontal), că domnișoara postăriță de-acolo, Radákovic Helén, priusă fiind că a defraudat 800 coroane din banii oficiali și 1000 coroane încasați de la public, a fost arestată la tribunalul din Chichinda-mare și oficiul postal condus de dlusa a fost desființat.

Sinucideri. Judele reșec Lengyel Géza dela tribunalul din Osikszreda s'a sinucis acolo în 8 l. c. n., trăgându-și un gloanț în cap. Pricina nu se știe încă, dar' casul a produs mare senzație între șecui.—Un asemenea cas se vestește acum din Viena: baronul locotenent în rezervă Forgách Mihály și-a tras eri înainte de amezii un gloanț de revolver în templă și a murit la moment. Pricina: o grea boală de nervi.

Sfințire de biserică și petrecere în Cheșeu. Curatorimea bisericei gr. cath. din Cheșeu împreună cu poporul român al parohiei invită la șerbările sfințirii bisericei, ce se vor ține la 2 Septemvrie st n. 1900 Programul șerbărilor: în 1 Septemvrie seara la 6 oare: Inerat și litie; în 2 Septemvrie la 7 oare a. m.: utrenia; la 9 oare a. m.: Actul sfințirii și misă solemnă; la 1 oară p. m.: banchet. Prețul de participare pentru o persoană 8 coroane. — După banchet petrecere populară. Seara la 7 oare va fi petrecere cu joc, arangeat de tinerimea academică română din giur în grădina parohială, sub patronajul dlui Dr. Teodor Mihali și dnei Vioreca Mihali. Prețul de intrare la petrecere: de persoană 2 cor.; în familie 4 coroane. Venitul curat e destinat pentru biserica gr. cath. din Cheșeu.

Cartofor mort la joc de cărți. Se anunță din Oradea-mare, că un comerciant și cunoscut cartofor, anume Singer Lajos de-acolo, a murit subit, lovit de apoplexie, pe când juca tocmai la cărți. Se găsea adecă într'un „pech” grozav, că într'una perdeu, el, cartoforul nu prea obișnuit cu perdeu. În nșezul său, cu un țipet ascuțit s'a resturnat jos de pe scaun, cu cărțile în mână, și la moment a fost mort. — Ce frumoasă moarte!

Un mut, care și-a recăpătat graiul. Adevărată minune s'a întâmplat Dumineca trecută în Oradea mare. Un moșneag cerșitor, anume Petru I. Horvath, binecunoscut pe strădele orașului, în tinerețe a fost soldat în regimentul 4 de husari, și ea aare a luat parte în lupta de la Königgrätz. Cu ocaziunea unui asalt a căzut din șea, și calul l'a turșit, căzând peste el. După această nefericire Horvath a amușit de tot și schilod a rămas, umblând de la casă la casă după milă ca cerșitor, deși purta pe piept trei decorații militare. Duminecă dimineața, umblând asemenea la cerșit, în partea stațiunii căilor ferate, răzimat de băț, a voit să trescă o șirață, pe care venia în fugă mare o birjă cu 2 cai, Hervath n'a observat trăsura, care l'a izbit cu ruda în umăr. De această lovitură bătrânul într'atata s'a îngrozit și spăimântat, încât de frică i-a venit graiul și a strigat: „Jézus, Măriám!” — Și de atunci moșneagul vorbește, deși cam slab, dar' întins și la înțeles. Plânge de bucurie și nu poate îndestul a mulțumi lui D zeu pentru graiul recăpătat!

Mai puțin cu un șachist. Unul dintre cei mai vestiți șachști din lume, japânul Steinitz, după-ce multă vreme a uimit prin „arta” sa lumea șachistilor, a murit nebun în New-York, în 18 l. c. n. Din tristul incident — toți șachștii și au sîstat jocul început pe timp de câteva șeptămăni.

Felurimi.

Schimbarea modei în Persia.

Damele elegante din Persia în cele din urmă s'au decis a se despărți definitiv de costumele orientale și a purta de aci în colo haine europene.

Fiind-că toate damele din Teheran ar voi deodată să aibă rochiile lungi, talii bine potrivite, s'a arștat lipsa de croitorese de care ce în întreg orașul se găsește numai două trei, cari știu să coasă rochiile după moda europeană.

Croitoresele din străinătate din cauza aceasta au urcat prețul croitoriei. Pentru lucrul unei simple haine se ia 30—40 ruble.

Damele din Persia însă sunt cam risipitoare și plătesc bucuros ast fel de prețuri, dar oftează amar șermanii bărbați. Urmează acum întrebarea, dacă vor primi persianele și coreștii, care le este cu totul necunoscut. Dacă în Teheran de fapt moda europeană se va introduce, atunci orașul va fi un adevărat Eldorado pentru croitorese.

ULTIME ȘTIRI.

Din China.

Londra, 14 August. Din Hongkong i-se raportează lui „Daily Mail” cu data 12 l. c.: Azi 8000 soldați au plecat de-aci la Peking. Amiralul din Jünan Ciung-Svi-Teng a ordonat, ca 10.000 de oameni să plece la Peking.

O telegramă din Ciunkingfu raportează, că vice-regale din Seciuan a primit dela Peking porunca, să constringă pe străini a părăsi provincia imediat.

„Daily Telegraph” comunică o telegramă, ce consulul englez Scott din Hongkong cu data 6 l. c. n. ar fi primit-o dela ambasadorul englez Macdonald din Peking. În aceasta se zice:

„Situația noastră e desperată. Hrana ni-se șfirșește peste câteva zile. Guvernul chinez ne șfatuește să părăsim Pekingul și să plecăm la Tienchin, unde ne-ar trimite sub pază militară. Noi însă am respins ofertul acesta.”

Din Transvaal.

Londra, 14 August. Guvernul Transvaalului și-a mutat reședința la Barberton, unde a plecat deja și președintele Krüger.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red. respons.: Ioan Russu-Sirianu.

Concurs

pentru postul de contabil la institutul de credit și economii „Mureșanul”, cu termen de 15 zile dela datul Concursului.

Salariu anual 1200 cor., cuartir în localul institutului și tantiemă; lemne de foc și luminare.

Concursurile instruite cu documintele referitoare la calificare, conduită și dexteritate în comptabilitate să se adreseze la Direcțiune în termenul prescris.

Alesul are să-și ocupe numai decât postul; iar, după un an de praxa și activitate laborioasă, va fi întărit definitiv.

Maria-Radna, 11 August 1900.

Direcțiunea.

476 3-3

Nouă carte didactică. Tocmai acum a apărut în tipografia „Tribunei Poporului”: „Geografia comitatului Arad” pentru clasa III. a școlilor populare, scrisă de Damaschin Medre, învățator. — Manual aprobat din partea Ven. Consistor aradan și ilustrat cu mai multe figuri și hărți geografice.

Deși manualul se extinde peste 9 coale în format 4° mare, cu tipar (litere nouă) ales și frumos aranjat, prețul unui exemplar e numai 35 cr. — Noua carte didactică e singura de acest fel pentru școlile noastre populare și va face serviciul mari tuturor învățătorilor români, fără osebire de confesiune.

„Foaia Pedagogică”, ce deja în al IV-lea an apare lunar în Sibiu, în întindere de două coale, sub direcția dlui prof. Dr. D. B. Barcianu, are în Nr. 7 (din Iulie) următorul cuprins:

Cuvânt rostit de prof. Dr. D. P. Barcianu cu ocaziunea încheierii anului școlar 1899/1900 de la seminariul arhidieceșan Andreian, la 29 Iunie 1900. — Jubileul de 50 de ani al școlilor medii gr.-or. din Brașov. — Modele de lecțiuni: Parabola lui Isus Christos despre Samarițeanul îndurător, lecție din religie pentru anul al V-lea, de Dr. Ioan Stroia. — Din literatura școlară de Dr. I. Stroia. — Informațiuni. — Felurimi.

Abonamentul pe an: 6 coroane. — Ca unica foaie bună și de specialitate, ce-o avem pe terenul pedagogic, o recomandăm călduros tuturor învățătorilor noștri.

Învitare la abonament

Deschidem prin această abonație pe al doilea semestru la

„TRIBUNA POPORULUI”

Cu condițiunile de abonament, semnate și în fruntea foilor, cari sunt următoarele:

In Monarchie:
Pe un an Cor. 2
Pe 1/2 an „ 1
Pe 1/4 an „ 1
Pe o lună „ 1

Pentru România și străinătate:
Pe un an franc 4

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu cor. 4 pe an, având o întindere de 8 pagini, cele 4 pagini foilor de zi, plus un adaus poporal de 1 pagină.

Domnii abonați sunt rugați să a grăbi cu reînnoirea abonațiilor lor pentru regulata expediție a foilor.

Abonamentele se fac prin mandate postale și anumiți pe un timp, care începe cu primul și se termină cu ultima lună.

Este în interesul dlor abonați, ca adresele să fie înaintate cât se poate de corect și sigil. Domnii abonați vechi sunt rugați a lipi pe mandatul pe adresa tipărită dela fâșiile, în li-s'a trimis „Tribuna Poporului” până acum.

Administrația
„TRIBUNEI POPORULUI”

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului” următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Amicul Poporului” — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul	—	1.—
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	2.—
3.) „Judecătorile cu jurații” — de Teodor V. Păcățeanu,	—	80
4.) „Libertatea” — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	2.—
5.) „Principiile politice”, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu	—	4.—
6.) „Caractere morale” — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov.	—	2.50
7.) „Războiul pentru neatârnat” și „Povestea unei coroane de oțel” ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	1.20	1.60
8.) „Din vremuri apuse” — de Iudita Secula născ. Truția	—	1.—
9.) „Vieritul” — de Petru Vanou,	—	1.—
10.) „Teoria Dramei” — de Dr. Iosif Blaga.	—	3.60
11.) „Juvenilia” — de Sextil Pușcariu.	—	1.60
12.) „Cuvântări bisericesti” — traduse de Ioan Genț.	—	5.—
13.) „Pribeag” — de Ioan Iosif Secopol,	—	1.50
14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz	—	1.20
15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom” (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, privesne și un adaus de cântec poporal. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comanda să se mai adauge de fle-care op 10 fleri spese postale.